

[Stensballe.]

fatningskommissionen har været foretaget en fuldstændig kulegravning af grundloven og derefter fremsat overordentlig mange ændringsforslag, så hvad omfanget af de ændringer, som nu er stillet, angår, tror jeg nok, at det overgår, hvad der skete i 1915, og også, hvad der skete i 1939 med det stauningske forulykkede grundlovsforslag.

Her vil jeg gerne fremhæve, foranlediget af 1939-lovforslagets skæbne, at det ikke alene er rigsdagen, der bestemmer et grundlovsforslags skæbne, sådan som det var før 1915, men at et af rigsdagen vedtaget forslag først bliver grundlov, når 45 pct. af samtlige vælgere stemmer derfor. At 45 pct. er et højt procenttal i denne henseende, er vi alle klar over, derfor er det også nu søgt ændret til 40 pct. Inden dette lovforslag overgives til folkeafstemning, må det også være gennearbejdet således, at det har udsigt til at komme igennem den skærpsild, en folkeafstemning faktisk er.

For at tage ændringerne i den rækkefølge, som den højtærede statsminister gjorde det i folketinget, og som jeg har nævnt dem her, vil jeg om forslaget til tronfølgelov sige, at jeg er ganske enig i det. Vi har gennem den almindelige lovgivning gennemført kønnenes ligestilling på næsten alle områder, og jeg finder det ganske naturligt og rigtigt, at forslaget om tronfølgelov nu åbner mulighed for, at også kvinder kan arve tronen, med den begrænsning at en kvinde i visse tilfælde må vige for en mand, en prinsesse for en senere født prins. Dette er iøvrigt i fuld overensstemmelse med de arveregler, vi har haft i mange år med hensyn til ejendommens overgang fra forældre til børn. Jeg føler mig overbevist om, at tilslutningen til forslaget vil blive så stor, at der derved bidrages væsentligt til grundlovsforslagets gennemførelse, og jeg kan helt og fuldt anbefale gennemførelsen af det foreliggende tronfølgelovforslag.

I Grønland vil der ske store forandringer, efterhånden som forslagene fra Grønlands-kommissionens betænkning bliver ført ud i livet. Der vil nok foregå hele omkalfatringer af grønlændernes liv både i social og økonomisk henseende, og jeg finder det derfor naturligt, for at grønlænderne efterhånden helt kan komme ind under dansk samfundsliv, at grønlænderne bliver repræsenteret i den danske rigsdag, således som

det foreslås og med de ændringer i valgmetoderne, som dikteres af de umådelige afstande i Grønland og af den meget ringe befolkningstæthed i de kolossalt store arealer, hvoraf Grønland består, og jeg vil anbefale bestemmelserne vedrørende Grønland på det varmeste.

Siden sidste verdenskrig har de demokratiske styrede stater følt nødvendigheden af nærmere samarbejde og nærmere samhörighed. Vi kender alle betydningen af Atlantpagtrådet, Europarådet, Schumanplanen o. s. v.; gennem denne udvikling vil vi kunne komme ud for i nærmere bestemt omfang at overlade beføjelser, som nu tilkommer rigets myndigheder, til mellemfolkelige myndigheder, der er oprettet ved gensidig overenskomst med andre stater. Noget sådant har vi ingen mulighed for under den nuværende grundlov, men det vil sikkert blive en nødvendighed i fremtiden at kunne gøre det for at kunne følge med i samarbejdet, og det er da naturligt, når vi nu er ved en grundlovsrevision, da også at foreslå bestemmelser indført her, som kan bevirke, at vi kan gå ind i samarbejdet med de andre stater, og jeg er helt enig i, at disse bestemmelser, som findes i § 20, medtages i grundloven.

Det fjerde spørgsmål, som den højtærede statsminister fremdrog, var rigsdagens sammensætning og arbejdsform. Det omhandles i forslagets kapitler IV og V, §§ 28—59.

Den nuværende rigsdag består af to ting, folketing og landsting. Nu foreslås det, at folketinget bliver det eneste bestående ting, og at landstinget afskaffes. Vi går altså fra et tokammersystem til et etkammersystem, og om dette vil jeg gerne udtale mig noget mere udførligt end om de andre forhold.

Den direkte årsag til, at forfatningsspørgsmålet genoptoges efter krigen — i 1946, så kort tid efter at forfatningsforslaget af 1939 havde lidt skibbrud ved folkeafstemningen —, var vel nok de andre partiers løfter om at søge valgretsalderen til begge ting nedsat. Venstre var enig i, at den høje valgretsalder til landstinget, 35 år, burde nedsættes, eventuelt til samme valgretsalder som til folketinget, men var ikke enig med de andre partier om, at valgretsalderen til folketinget skulle nedsættes til 21 år.

Drøftelserne i rigsdagen resulterede i, at ministeriet Knud Kristensen fremsatte forslag til nedsættelse af en forfatningskom-